

Mää mikkän kalamiäs.... Nii, em mää mikkään kalamiäs ole, mut se ol yhtenä perjantaiehtona kevättalvella jokunen vuosi taakkenpäin. Oltiin kaverin kanssa baarissa iltakaljalla ja satuttiin vaan kuuleen, kun naapuripöydässä oikeet kalamiehet alko kehuun saaliitaan. Ja olivathan ne äijät saaneetkin kalaa ja isoja. Alta kaheksankilon ahventa ei kellään koko talvena. Siitä määkin innostuin, vaikkon ikunas mikään kalamiäs ole ollut. Heti lauantai aamuna kaupalle ostaan varusteita. Iltapäivästä jo tallasin jäällä ja vedin vaarin vanhaa vesikelkkaa perässä. Tuumin kyllä jo lähteissäni, jotta olisko pitänyt hevonen valjastaa tukkireen eteen, jotta saaliin olis saanu kotiin vedettyä. No, ymmärsinhän toki, ettei tällänen alottelija heti mahtisaaliille pääse, mutta ne oli ukkojen tarinat baarissa sitä luokkaa, jotta vakuuttunu olin, ettei aivan tyhjin tarvitte takapäin tulla. Varmaankin vesikelkassa tulis saalis kotio, ja menihän siinä varusteet mukavasti matkassa. Paitti mitänyt syötti pyrki renttasemaan kuorman päällä ja puttoomaan matkasta. Sitä alko kalamiähen tuuria olla heti, kun hommaan aloin. Assuu näetsen naapurissa tuo Bogellundin Valto, aivan mahoton hevosemies ja ravimies viimesen päälle. Valtolta humma löytyy joka lähtöön ja kovia ravureita ne ovat kaikki laijastaan. Ylleensä ne tarkkailee tilannetta ja käyttävät taktisesti joukon viimesenä parhaita ohituslinjoja ja ainahan ne on löytynytkin. Ylleensä maalin jälkeen. Mut meinasin eksyy aiheesta. Valtolta sain hyvän syöttin pilkkireissulle ja liki puolilimaseksi. Valtollahan oli sellanen yheksäntoista kesäruuna, jota ei enää raveissa kannattanu käyttää ja tarkkana miehenä Valto tuumi, jollei koni eväitänsä tienaa, niin hänpä opettaa sen pärjäämään syömät. Hyvinhä se ruuna oppikin sen, mut pahaks onneks se sattuu just kuolemaan. Vaik' kylhä Valto siitä ruunasta tykkäs, ku oli sen varsasta kasvattanu. Muistan, kuin eileisen päivän, ku Valto tuli käymään aivan onnesta pyöräkkeessä, ja saattohan se olla vähän muustakkiin. Valto mulle sanomaan sillon, jotta: -Tuu sääkin nyt kattoon, kun syntyy yöllä komme ja pitkäjalkane ruunavarsa. Noi on kuule juoksijan jalaat ja mää laitankin hummalle nimeks "Voittamaton". Kato se on nimi niikun enne. Ja oikeessahan Valto siinäkin oli, voittamatonhan ruunasta tulikin. Ei elläissään voittanu yhtään kisaa. No oli se kerran lähellä, kun kaikki muut hevoset keskeytti, mut sillonkin tää "Voittamaton" tuli laukoilla maaliin. Toisen tappio on toisen onni ja mää sain siis ostettua sen ruunavainaan syötiks. Arvelin näet kalamiesten juttujen perusteella, jotta ei ne isot aivan mitättömmää syöttii käy turhanpäiten iskemään. Olihan minulla siinä kelkassa kolmesattaa metriä pikkusormenpaksusta teräsvaijerii. Siimana. Ja lankomiehen isäukolta sain vanhan juontovinssin pilkkivavan virkaa hoitamaan. Koukkuna mulla oli purjeveneen vanha myrskyankkuri. Se olikin ainut, mitä venneestä jäi jällelle, kun edellisesänä sen kanssa jäin ukkosmyrskyn jalkoihin. Hyvä ankkurihan se oli, piti pintansa aivan käsittämättömän kovaa myräkkää vastaan. Vene siinä kyllä repes tuhannen(piip) päreiksi, mutta ankkuri ei hievahtanutkaan, joten eiköpä tuossa kalakin kestäne, tuumin itekseni. Jakson sitten vettää sen kuorman jotenkuten tuohon Piikaniemen kärkeen ja kaikkihan tiijätte, jotta siinä on äkkisyvää. Suoraa puttousta kaheksankymmeneen metriin. Tuumin, että tässäpä sitä mahtuu jo suurempikin kala pyörähtämään, joten avannon tekoon. Pyöräytin siinä sittä semmosen parimetrisen avannon moottorisahalla, ja eikun ruunanraato koukkuun ja vermeet veteen. Ennätin siinä jo tovinverran pilkkiä, kun alko arveluttaa, josko ei kala vaikka mahtuskaan noin pienestä rejästä. No, kun oli tullu hankittua kunnon kalastusvälineet, niin tuumin hieman avantoa suurentaa ja vetäsin vielä moottorisahalla toisen mokoman verran reikään laajuutta lisää. Arvelin, jotta kelpaa siitä nyt vetästä vaikka suurempikin mörrikkä jälle. Hetken siinä ennätin hetkuttaa viehettä ja ruunavainaan, kun tärähti. Olin siinä jo kerinny hieman iteksen tuumia, että joskon ne äijät baarilla olivat omiaan pistelleet, mutta nyt epäilyt karisivat kertapaukulla. Tämä olikin sellanen tärppi, että siitä oli jo kalavalleen varat käytetty

kymmeneksi vuojeksi . Vaijeri piukahti kirreelle kuin viulun kieli ja soikin kuin se. Tosin vain sen verta lujempaa, jotta kuulo mäni vasemmasta korvasta kaheksi viikoksi. Juontovinssin puomikin väänty luokilleja olikin semmosella vempelleellä, että tiukka olisi ollut Valton ruunavainallekin, vaikka hoikanpuoleinen se koni oli ollutkin. Valto se näet pitää aina elikkonsa timmissä kunnossa, eikä päästä niitä suottapäiten lihomaan. Eihän se jaksu juosta, lihava ravihevonen, ei tietenkään. Hetken jo tuumin ja jopa pelkäsinkin, jotta jospa se peto katkoo siimat ja pääsee karkuun. Männee kallis syötti hukkaan. Varsinkin, kun oli vielä maksamatta. Olin näet sopinu Valton kanssa, että maksan sitten, kun myyn saaliskalat. Vaan turhaa oli moinen pelko, eipä katkennu vaijeri ja ankkurihan piti. Sehän oli jo aiemmin kokkeiltu. Sen verran oli kokoa ja voimaa kuitenkin kalalla, että se alko vetää veskelkkaa avannon suuntaan. Minä siinä tuumasin, jotta sitä et kyllä perkeles vie. Tempasin tupesta moran ja iskin jäähän kiinni. Kaksin käsin sitten pidin moran kahvasta ja hampailla kelkan paakista. Kala veti, että vaijeri vinkui ja minulla niskat natisi, mutta periksi en antanut. Hiihteli siihen sitten tuo Junttisuon Einari. Kahteli tovin ja kääri sitten sätkän. Sätkeä sytytellessään sitten kysäisi kuin muina miehinä: -Mitäpä se naapuri puuhailee? Minä siinä koettelin suupielestä vastaila, jotta nytpä on kuule Einari poijaalla iso kala kuokussa, vaan sitä ei olisi pitänyt tehdä. Sen verta siinä ote varsinaiseen asiaan herpaantui, että tekohampaat lipes leuoista ja sinne mänivät niin veskelkka kuin pilkkivermeet ja hampaatkin. Einari siinä veteli posket kuopilla sätkäänsä ja tuumi vaan, jotta. -Vai iso oli, niihän sitä sanotaan aina, kun se karkuun pääsee. Vaan kahoppas naapuri, kun minä sain verkolla melekein kahenkilon siian. Tämän, kun tällään suolaan, nii siinäpä sitä on herkkua leivän jatkeeksi. Lähin siitä sittä käveleen kotio päin moottorisaha olalla ja ilman hampaita. Muija sitten jo keittiössä perunoita kalakeittoon kuori ja kyseli, kun pirttiin menin.- No näinkö pian sitä kalaa jo tulikin. Minä sitten sanon, jotta: -Enpä tuolta mittään saanu. Muija siihen taas, jotta: - Oisithan tuota ilman saanu olla kotonakin. Siinä mää sitte kevättalvee vietin kotosalla, työttömänä ku oliin. Eipä ennää kalahommat pahemmin kiinnostanu, vaikka kyllähän muija väliin patisteli kalaankin. Kaiketi lähinnä kettuillessaan. Van viimein lähtivät jäät ja kevvään myötä saatiin sittä hommaakin,.... Valton kanssa. Päästiin sittä Merenkulkupiiriin kunnosteleen väylämerkkejä. Jäät aina kevväällä niitä runnoo hajalle ja siitpä meille kehkeytykin Valton kanssa mukavaa ulkoilmatyötä. Oltiin jo jokunen päivä reimareita vedetty paikoilleen, kun tuli sitten isompi keikka. Oli syväväylän laijasta linjataulu vääntyny pahasti sijoiltaan ja me sitä lähettiin oikomaan. Hinnaajalla ajettiin sittä työpaikalle ja pahastipa oli taulu päässy kääntymäänkin. Alettiin siinä tutkimaan, kuinka taulun saisi parhaiten oikastuu ja sitä varten täyty sukeltaa kahtommaan tukirakenteita pohjaan. Valto veti sukelluskampeet päälleen ja mullahti syvyyksiin. Tovin perästä jo pulas takasin pintaan ja siitä paikasta mullen sanomaan: - Tuu sääkin kahtoon, täälä on joku saakelin härveli ajettu tukirunkoon kiinni. Minä tästä en selvää saa, mikä häkkyrä lienee, mutta siellä se on pahasti jumissa palkkien välissä. Minä sitten kans vermeet päälle ja veteen. Noo, siellähän oli tiukasti nakkelissa vaarin vanha veskelkka , vinsseineen ja vermeineen. Jopa tekohampaatkin vielä kelkan paakissa tiukasti. No, minä väänsin hampaat parempaan talteen ja kahtelin pilkkiviritelmää tarkemminkin. Vaijerihan oli vinssiltä suorana ja suorastaan kirreenä. Näytti vievän syväväylän suuntaan ja eiköpä vain vielä hieman värissykin. Eipä siinä juuri muuta, kun vejettiin hinnaajalta työvinssin vaijeri kelkkaan kiinni ja käytiin kiskomaan veskelkkaa irti väylämerkin pukista. Tiukkaan oli kelkka kiillautunu, mutta kyllä hinnaajan vinssissäkin tehoja riitti. Viimein muljahti kelkka irti ja siitäkös hemmetinmoinen remmakka repes. Se oli kala nääs saanu koko kevväisen talven reenata voimiaan siinä vaijerin nokassa ja nyt hyvin huilanneena antoikin melkosen näytöksen. Meillä hinnaajan kone rynkytti täyvellä eteenpäin, mutta silti

mentiin perä eellä, että vesi kohisi. Hinnaajan konehan ei väsy, mutta alko viimein kalan ruuti kastua ja pikkuhiljaa sitten toisen päivän iltana mentiin välillä jo niinkin päin, että me vedettiin kalaa. No se oli sitten kolmannen päivän aamua, kun vedettiin saalista satamaan ja aikamoinen saalishan se olikin. tommonen reilu kaheksan metrin kuha, mitä lie oiskaan painanu ,...reilut neljä tonnii. Sen verta olin minäkin siinä jo tohkeissani, että lupasin nyt maksaa Valtolle viimetalvisen velan, siitä pilkkisyötistä. Valto se ei pikkusista huoli ja viittasikin vain kädellään, jotta mitäpä noista vanhoista. Ollaan sujut, jos hän saa puolet kalasta ja perkuun jälkeen kaikki suomut. On se tuo Valto vaan,... sillä sitä on heti tuo kauppa verissä. Myyvä sutki sittä myöhemmin suomut saaristokirkkoihin kattopaanuiksi. Vesitakkuulla. Eikä kuulemma sen koommin ole katot noissa kirkoissa vuotannu. Hajusta hieman oli seurakuntalaiset valitellu, mutta Valto anto siitäkin kestotakkuun. Sano, jotta jollei haju kolmessa vuodessa lähe, niin saavat valittaa uvestaan. Lopputilinhän se pomo paiskas meille kouraan heti, kun satamaan päästiin. Ei kuulemma ollu palkannu meitä työaikana kalastamaan. Valto ties, että se oli kova kalamies ite, se pomo. Katteuvessaan kiukutteli ja lopputilin anto, on kuulemma aika ylleinen vika noissa kalamiehissä...tuo katteus. Vaan, eipä tuo mittään, myytiin siinä tuoretta kuhafiletä muutama tonni erräisiin kalatukkuihin ja vielä riitti jokunen kilo kotio viemiseksi. Sen verta, että oli vielä seuraavana joulunakin pakastin puolillaan. Eipä ole sen koommin muijakaan kalalle patistellu. Oltiin tuossa erräänä iltana Valton kanssa iltakaljoilla paikallisessa baarissa. Kuultiin, kun paikalliset kalamiehet siinä kehuvat saaliitaan. Eipä viitititty mittään sannoo,